



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Jana Kratochvíla v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem, Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát města Brna**, Dominikánské náměstí 196/1, Brno, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 7. 2021, čj. 31 A 29/2019-108,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaný vyzval žalobce k zaplacení částky 500 Kč podle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Za žalobce uhradil částku spolek Ochrana řidičů o. s. krátce po dni splatnosti, žalovaný byl proto v souladu s § 125h odst. 7 uvedeného zákona povinen opožděně zaplacenou částku vrátit bezodkladně provozovateli vozidla. Žalovaný ji však vrátil až po téměř pěti měsících, a to na účet spolku, ze kterého byla částka zaplacená. Žalobce se žalobou podanou ke krajskému soudu domáhal určení, že zásah žalovaného, spočívající v nikoli bezodkladném vrácení 500 Kč, byl nezákonný.

[2] Krajský soud žalobu usnesením ze dne 5. 8. 2019 odmítl podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Shledal, že ji podala osoba k tomu zjevně neoprávněná, neboť částku zaplatil spolek, žalobce tak nemohl být zkrácen na svých právech ve smyslu § 82 s. ř. s. NSS usnesení zrušil rozsudkem ze dne 27. 2. 2020, čj. 10 As 291/2019-31. Uvedl, že pokud žalovaný považoval úhradu částky 500 Kč za oprávněnou platbu žalobce, mohl být jejím bezodkladným nevrácením zkrácen jedině sám žalobce, nikoli její plátce.

[3] Žalobce změnil v dalším řízení u krajského soudu žalobní petit. Nově se domáhal toho, aby soud přikázal žalovanému vrátit opožděně uhrazenou částku přímo jemu. Odkázal na § 164 odst. 4 a § 165 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, podle kterých měl žalovaný vrátit částku přímo žalobci, nikoli spolku, jenž ji nyní odmítá žalobci vydat. Nezákonný zásah proto trvá.

[4] Krajský soud nepřipustil změnu žalobního petitu a žalobu rozsudkem ze dne 9. 9. 2020 zamítl. NSS zrušil zamítavý rozsudek krajského soudu (rozsudkem ze dne 26. 2. 2021, čj. 10 As 326/2020-36) a uložil mu, aby se znovu zabýval přípustností změny žalobního návrhu. Krajský soud následně usnesením ze dne 8. 6. 2021 připustil změnu petitu žaloby tak, jak ji žalobce navrhl. Po meritorním projednání věci žalobu zamítl rozsudkem ze dne 27. 7. 2021. S odkazem na judikaturu NSS shledal, že zásah do práv žalobce je natolik nepatrný, že jej nelze označit za zásah, který si zasluhuje ochranu ve smyslu § 82 s. ř. s.

Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítl v ní, že krajský soud rozhodl o žalobě (po zrušení předchozího zamítavého rozsudku) bez jednání, aniž k tomu stěžovatel vyslovil souhlas. Stěžovatel sdělil, že ve věci je podstatné objektivní hledisko, nikoli subjektivní hledisko žalovaného. Nesouhlasil s argumentací krajského soudu, že si stěžovatel přivodil nastalou situaci sám. Odkaz na civilní právo shledal v demokratické společnosti nepřijatelným. Dále namítl, že zásah do jeho práva na vlastnictví je zjevný již z toho, že žalovaný poukázal finanční částku někomu jinému a stěžovatel je teď o 500 Kč chudší. Judikatura citovaná krajským soudem k zásadě *de minimis non curat praetor* se vztahuje k deklaraci nezákonnosti zásahu, který spočívá v zadržování částky po určitý časový úsek. Její použití v tomto případě by znamenalo, že žalovaný může obírat jednotlivce o 500 Kč, aniž by se proti tomu jednotlivec mohl bránit.

[6] Žalovaný má za to, že se vůči stěžovateli nedopustil žádného nezákonného zásahu. Tím, že vrátil částku spolku, jenž ji uhradil na pokyn stěžovatele (člena spolku), postupoval řádně i vůči stěžovateli.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] NSS úvodem sděluje, že kasační stížnost je přípustná, i přestože NSS v této věci již dříve rozhodoval [§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.]. Předchozí rozhodnutí krajského soudu totiž rušil pouze z důvodu procesních pochybení, aniž jakkoli posuzoval meritum věci (srov. nález Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, bod 24). Kasační stížnost však není důvodná.

[8] Stěžovatel namítl, že krajský soud rozhodl napadeným rozsudkem bez jednání, aniž stěžovatel vyslovil s takovým postupem souhlas. To však není pravda. Krajský soud zaslal stěžovateli výzvu, aby se vyjádřil, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Ve výzvě jej poučil o domněnce udělení souhlasu ve smyslu § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Výzva byla stěžovateli doručena do datové schránky dne 19. 4. 2021 (doručenka na č. l. 96 soudního spisu). Stěžovatel na výzvu nijak nereagoval.

pokračování

[9] Podle § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu platí: *Je-li určená částka uhrazena po dni splatnosti, obecní úřad ji bezodkladně vrátí provozovateli vozidla.*

[10] V nynější věci není sporu o skutkových okolnostech. Žalovaný vyzval stěžovatele jakožto provozovatele vozidla k zaplacení částky 500 Kč za spáchaný přestupek. Částku za stěžovatele (na jeho telefonickou žádost) uhradil spolek Ochrana řidičů o. s. po stanovené lhůtě. Žalovaný s ohledem na citované ustanovení vrátil opožděně uhrazenou částku plátcí, tedy spolku. Stěžovatel tvrdí, že spolek mu odmítá částku vydat, a domáhá se zásahovou žalobou toho, aby soud uložil žalovanému, nechť částku 500 Kč vydá stěžovateli.

[11] NSS se již několikrát zabýval případy s totožným skutkovým stavem. Žalující účastníky řízení vždy zastupoval Mgr. Voříšek. NSS po posouzení všech okolností dospěl taktéž v nynější věci k závěru, že žalovaný splnil svoji povinnost vyplývající z § 125h odst. 7 zákona o silničním provozu. Stěžovatel požádal spolek, jehož je členem, aby za něj uhradil žalovanému částku 500 Kč z členského účtu tvořeného příspěvky člena (viz č. l. 26 soudního spisu). Spolek žádosti vyhověl a částku zaplatil. Z toho vyplývá, že spolek při zaplacení částky jednal v zastoupení stěžovatele. V souladu s tím lze proto uzavřít, že vrácením částky na účet spolku ji žalovaný nevrátil spolku, ale vrátil ji stěžovateli, jenž s takovým postupem vyjádřil konkludentně souhlas, prostřednictvím bankovního účtu, z něhož stěžovatel určenou částku zaplatil. Nelze tak přisvědčit argumentaci stěžovatele, že by mu částka 500 Kč byla nezákonně odňata. Žalovaný tuto částku pouze „zadržoval“ po dobu necelých pěti měsíců (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 11. 2020, čj. 4 As 220/2020-48, body 28-30, a rozsudek ze dne 18. 3. 2021, čj. 1 As 443/2020-31, body 12-13).

[12] NSS se shoduje s krajským soudem v názoru, že postup žalovaného zasáhl do práv stěžovatele v tak nepatrné intenzitě, že nelze vůbec hovořit o zásahu do veřejných subjektivních práv. Jednalo se pouze o zadržování částky několika stokrát po dobu několika měsíců. Stěžovatel vrácení částky nijak neurgoval ani v průběhu řízení netvrdil skutečnosti, které by naznačovaly, že mu vznikla nikoli bezodkladným vrácením 500 Kč výrazná újma (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 7. 2019, čj. 9 As 138/2019-35, body 20-22, a ze dne 7. 4. 2020, čj. 10 As 389/2019-40, body 33-34).

[13] Námitka stěžovatele, že mu spolek odmítá částku vyplatit, není z hlediska posouzení kasační stížnosti (resp. otázky, zda se žalovaný vůči stěžovateli dopustil nezákonného zásahu) relevantní. Úlohou správních soudů není napravovat spory mezi subjekty soukromého práva. Uhradil-li stěžovatel původní platbu prostřednictvím spolku, lze předpokládat, že v závislosti na vzájemné dohodě mezi ním a spolkem je oprávněn obdobným způsobem požadovat navrácení částky. V případě, že by stěžovatel nebyl při vymáhání své pohledávky vůči spolku úspěšný, může se svého práva domáhat v občanském soudním řízení. Zásahová žaloba proto nepředstavuje jediný zbývajících prostředek ochrany stěžovatelových práv (shodně čj. 1 As 443/2020-31, bod 14). Krajský soud správně dospěl ke shodnému závěru.

Závěr a náklady řízení

[14] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120

s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu